

UAB „NERINGOS ENERGIJA“ VEIKLOS STRATEGIJA
2022 - 2025 m.

I. ĮVADAS, VIZIJA, MISIJA, TIKSLAI

UAB „Neringos energija“ – specifinės paskirties įmonė, gaminanti ir teikianti šiluminę energiją Neringos miesto įmonėms, įstaigoms ir gyventojams. UAB „Neringos energija“ pagrindinis akcininkas - Neringos savivaldybė. Pagrindinė bendrovės veikla – šilumos ir karšto vandens gamyba bei tiekimas.

Atnaujintoje nacionalinėje energetikos strategijoje numatyta, kad tarp šilumos energetikos strateginių kryptių planuojama maksimali vietinių konkurencingų energijos generavimo šaltinių plėtra, orientacija į energijos vartojimo efektyvumą, didinantį šalies konkurencingumą, orientacija į platesnį atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimą. Siekiant užtikrinti vartotojų lūkesčius atitinkančių paslaugų teikimą ir konkurencingą UAB „Neringos energija“ vystymąsi yra būtina įvertinti vartotojų pasitenkinimą teikiamomis paslaugomis, pažangių ir energetiškai efektyvių technologijų diegimą bei investicijų pritraukimo poreikį ir galimybes.

Neringos miesto centralizuoto aprūpinimo šiluma strategija apibrėžia pagrindines Neringos miesto aprūpinimo šiluma nuostatas ir kryptis iki 2025 metų, siekiant užtikrinti centralizuoto šilumos tiekimo sistemos techninį, ekonominį ir valdymo efektyvumą bei šilumos tiekimo patikimumą, nepažeidžiant aplinkosaugos reikalavimų, atsižvelgiant į Lietuvos teisės aktų nuostatas.

Įmonės veiklos strategiją apima visa šilumos tiekimo (gamybos, perdavimo, vartojimo ir pardavimo) grandinė. Visose šilumos tiekimo grandinėse turi būti siekiama užtikrinti gamybos efektyvumą, sumažinti šilumos nuostolius ją vartojant ir perduodant nuo gamintojų iki vartotojų. Nidos ir Juodkrantės miestų aprūpinimo šiluma sistemos yra atskiros, kurios turėtų būti modernizuojamos kompleksiskai, apimant gamybą, perdavimą ir vartojimą.

UAB „Neringos energija“ vizija - socialiai atsakinga, besivystanti, naudojanti aplinkai draugiškas technologijas ir teikianti aukščiausios kokybės patikimas paslaugas įmonė.

UAB „Neringos energija“ misija – prie centrinių šilumos tinklų sistemos prisijungusiems Nidos ir Juodkrantės miestų vartotojams patikimai tiekti šilumą ir karštą vandenį mažiausiomis išlaidomis ir minimaliu poveikiu aplinkai.

Strateginis tikslas – būti socialiai atsakinga organizacija, orientuota į aplinkosaugos problemų mažinimą, klientų gerovę, sukuriant draugišką ir pozityvią aplinką darbuotojams, vykdant tvarų išteklių valdymą investuojant į naujų atsinaujinančių šaltinių plėtrą Neringos mieste .

Pagrindiniai tikslai:

1. Atsinaujinančių energijos išteklių naudojimas, įgyvendinant energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones, technologijų, orientuotų į mažesnius išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų ir

aplinkos oro teršalų kiekius, naudojimas;

2. Užtikrinti nepertraukiamos šilumos energijos gamybą - nenutrūkstamą energijos tiekimą iš saugių, patikimų ir rinkos taisyklėmis veikiančių šaltinių;

3. Vykdyti veiklą vadovaujantis energijos efektyvumo ir ekonominio naudingumo principais;

4. Siekti investicijų pritraukimo darniajam šiluminės energijos gaminimui, kokybiškų paslaugų teikimui, minimizuoti nuostolius, didinti naudą vartotojams;

5. Naujų investicijų vertinimui naudoti gerosios praktikos taikymo principais, vertinant investicijas, naudotis racionalumo, energetinio efektyvumo, ekonominio naudingumo ir konkurencingumo principais.

II. UAB „NERINGOS ENERGIJA“ VEIKLOS IŠORINĖS APLINKOS ANALIZĖ

„Žaliosios“ energetikos politikos formavimasis Europos Sąjungoje buvo nulemtas tam tikrų prioritetų, kuriais buvo siekiama padidinti atsinaujinančių energijos šaltinių dalį bendrame suvartojamame energijos kiekyje ir taip užtikrinti energetinį saugumą bei įgyvendinti aplinkosauginius tikslus, taip pat sukurti bendrą energetikos rinką, kurios pagrindu būtų suderintas atsinaujinančių energijos šaltinių reglamentavimas ir sistema. Šiuo metu ES energetikos politika siekia trijų pagrindinių tikslų: energijos tiekimo saugumo, efektyvios konkurencijos, kuri vartotojams garantuotų mažesnes energijos išteklių kainas, tvarios plėtos.

Aplinkos apsauga yra vienas iš darnaus vystymosi principų. Europos Komisija siekdama sustabdyti žalingas tendencijas, lemiančias gamtinių išteklių naudojimą ir aplinkosaugos blogėjimą, bei spręsti nedarbo, imigracijos ir visuomenės sveikatos problemas, 2001 m. patvirtino darnaus vystymosi strategiją. UAB „Neringos energija“ plėtra turi būti suderinta su darnaus vystymosi principais, siekiant švarios, saugios ir ekologiškos aplinkos. Aplinkosaugos, kaip vieno iš darnaus vystymosi principų, nuostatos sako, jog įmonės turi rūpintis ne tik išorinei, bet ir vidinei aplinkai kuriamu poveikiu.

Lietuvoje naudojami atsinaujinantys energijos ištekliai yra saulės, vėjo energija, biomasės ir biodujų energija, taip pat hidroenergija, geoterminė energija. Visi šie išvardyti „žaliosios“ energijos šaltiniai yra energijos ištekliai, kurių atsiradimą ir atsinaujinimą nulemia skirtingi gamtos reiškiniai: saulės šviesa, vėjas, upių tekėjimas, geoterminė energija. Nacionaliniu lygiu atsinaujinančių energijos išteklių projektų skatinimas yra numatytas Lietuvos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme, priimtame 2011 m. gegužės mėnesį.

UAB „Neringos energija“ šiai dienai yra vienintelis centralizuotos šilumos tiekėjas Neringos mieste. Todėl šilumos energija iš nepriklausomų šilumos gamintojų neperkama.

III. UAB „NERINGOS ENERGIJA“ VEIKLOS VIDINĖS APLINKOS ANALIZĖ ESAMA SITUACIJA

UAB „Neringos energija“ tikslas – patikimai ir kokybiškai tiekti centralizuotą šilumą, mažinti šilumos gamybos tiekimo sąnaudas bei centralizuotai tiekiamos šilumos ir karšto vandens kainas vartotojams, didinti energijos gamybos efektyvumą, naudojant atsinaujinančius energijos išteklius, mažinti į atmosferą išmetamų teršalų kiekį.

Įmonės šilumos gamybos procesai tenkina šiuo metu galiojančius ES taršos ribojimo normatyvus. Užtikrinti aplinkos taršos normų atitikimą normatyvams naudojama technologija: kietųjų dalelių valymo įrenginiai ciklonai. Naudojami valymo įrenginiai (iš šilumos gamybos įrenginių išmetamų dūmų), kurių valymo efektyvumas didesnis (nuo kietųjų dalelių) kaip 65 %.

Įmonės žmogiškieji ištekliai yra pagrindinis vertės vartotojams veiksnys. Pakankami žmogiškieji ištekliai, efektyvus jų darbas ir adekvatus skatinimas – tai vienos svarbiausių prielaidų, leidžiančių užtikrinti kokybišką, vartotojų poreikius atitinkančių paslaugų teikimą ir strateginių tikslų įgyvendinimą. Vertinant įmonės darbuotojų skaičiaus didėjimo/mažėjimo tendencijas 2018–2021 m. pastebima, kad administracijos, katilines, šilumos tinklus, šilumos punktus eksploatuojančių darbuotojų, buhalterijos, šilumos realizacijos tarnybos darbuotojų kiekis nuo 2018 m. iki 2021 m. yra stabilus ir siekia 22 – 18 žmones.

2021 m. bendrovėje yra du akcininkai – Neringos savivaldybė, kuriai priklauso 99,99% paprastųjų vardinių akcijų ir vienas fizinis asmuo, kuriam priklauso 0,01% paprastųjų vardinių akcijų.

UAB „Neringos energija“ vartotojų struktūra eilę metų išlieka stabili, tačiau pastebimas šilumos suvartojimo mažėjimas dėl šiltėjančio klimato.

Investicijos į modernias technologijas, atnaujinant energijos gamybos šaltinius ir plečiant šilumos gamybos iš atsinaujinančių energijos išteklių apimtį, buvo svarbus pasirinkimas Bendrovės veiklos intensyvumui didinti ir siekiui tapti modernia, šilumos vartotojams kokybiškas paslaugas teikiančia įmone. Suformuotos investicijoms palankios aplinkos dėka UAB „Neringos energija“ sėkmingai įgyvendino svarbų projektą, „Atsinaujinančių energijos išteklių (saulės) panaudojimas UAB „Neringos energija“ katilinės pastate“, kurio tikslas buvo įsirengti saulės fotovoltinę elektrinę ant katilinės pastato stogo, skirtą elektrinės pagamintos elektros panaudojimui centralizuoto šilumos tiekimo energinio efektyvumo padidinimui.

Įrengus saulės fotovoltinę elektrinę bendrovė tapo gaminančiu vartotoju. Prognozuojama metinė gamybos apimtis – 51 913 kWh, prognozuojama saulės elektrinės generuojamos energijos vertė (sutaupymas) – 5 710,43 Eur (be PVM) per metus, atsipirkimo laikas – 8,46 metų.

Taip pat, projekto įgyvendinimas ženkliai prisideda prie šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) kiekio mažinimo (bendras kiekis per 20 metų siektų 734,050 tonų) ir prisideda prie valstybės tarptautinių įsipareigojimų klimato kaitos mažinimo programų bei Europos pastatų energinio naudingumo direktyvos įgyvendinimo.

UAB „Neringos energija“, būdama viena mažiausių šalies centralizuoto šilumos tiekimo įmonių, siekia užtikrinti patikimą šilumos ir karšto vandens tiekimą, nuolat gerinti vadybą, informuoti vartotojus apie vykdomus projektus, šilumos perdavimo vamzdyno remontų ypatumus ir su jais susijusius ribojimus, pagrindines veiklos kryptis, diegti bendrovės veikloje naujausias technologijas, kviešti vartotojus diskusijoms apie aktualius šilumos ir karšto vandens tiekimo bei mokėjimų už šilumą klausimus. Visa tai didina bendrovės patrauklumą ir motyvuoja naujus vartotojus jungtis prie centralizuoto šilumos tiekimo tinklo ir naudotis teikiamomis paslaugomis.

Energetinis saugumas – tai sistemos sugebėjimas tiekti nepertraukiamai energiją vartotojams nepadidintomis kainomis (kainos lyginamos su ankstesnių metų kainomis, su panašių šalių ar regionų energijos tiekimo kainomis, jei galima su rinkos kainomis), sistemos atsparumas tiekimo sutrikimams ir kainų padidėjimui įvairių galimų trikdžių aplinkoje (atskirų kuro rūšių tiekimo nutraukimas, kainų ženklus padidėjimas, infrastruktūros gedimai ir t.t.).

Siekiant užtikrinti patikimą šilumos tiekimą vartotojams bei stabilų šilumos gamybos šaltinių darbo režimą, bendrovės teritorijose Nidos ir Juodkrantės katilinėse sukurta tinkama infrastruktūra (skysto kuro ūkiai, biokuro sandėliavimo aikštelė), kuri leidžia sukaupti reikiamas kuro, naudojamo šilumos gamybai, atsargas. Bendrovė pajėgi pilnai užtikrinti gyventojų ir įmonių (įstaigų) vartotojų šilumos poreikius, naudojant įvairias kuro rūšis. Sukurta infrastruktūra ir kasmet sukaupiamos rezervinės kuro atsargos, leidžia išvengti grėsmių dėl galimų kuro tiekimo sutrikimų (ypač šaltuoju metu laiku).

Rengiant UAB „Neringos energija“ 2022-2025 m. veiklos strategiją siekiama įgyvendinti Nacionalinės šilumos ūkio plėtros 2015–2021 metų programos tikslus, atsižvelgiant į esamus bendrovės pasiekimus didinant energinio efektyvumo rodiklius.

IV. BENDROVĖS STRATEGINIAI TIKSLAI INVESTICIJŲ POREIKIS 2022-2025 METŲ LAIKOTARPIUI

Dabartinė situacija rodo, kad UAB Neringos energija yra maža bet gana efektyviai veikianti šilumos tiekimo įmonė. 73,52 procentų visos gamybos iš biokuro gaminama šiluma daro ne tik efektyvią įmonę, bet stabiliai ir patikimai veikiančią šilumos tiekėją. Strateginė UAB Neringos energija vystymosi kryptis yra patikimo ir pigaus centralizuoto šilumos tiekimo Nidoje ir Juodkrantėje vystymas, diegiant pažangias technologijas gamybos šaltiniuose. Ateityje esant finansinėms galimybėms planuojama:

1. Nutolusios saulės elektrinės ir šilumos siurblių pirkimas. Užtikrinant reikalingą elektros ir šiluminės energijos poreikį gamybai.

2. Naujos kartos biokuro katilo pirkimas. Užtikrinant reikalingą šiluminės energijos poreikį šilumos gamybai.

Investicijų poreikis planuojamai Juodkrantės filialo rekonstrukcijai:

Eil. Nr.	Planuojamas techninis sprendimas	Planuojama preliminari techninio sprendimo suma (€)	Pastaba
1.	UAB „Neringos energija“ Juodkrantės filialo ūkį modernizuoti į atsinaujinančius energijos išteklius. (Geoterminė energija panaudojant nutolusią saulės elektrinę)	690000.00	

Įdiegus šias investicijas galima būtų automatizuoti Juodkrantės katilinių darbą paliekant dirbti minimalų prižiūrinčių darbuotojų kiekį.

Investicijų poreikis planuojamai vykdyti 2022-2025 m. Nidos katilinės rekonstrukcijai.

Eil. Nr.	Techninis sprendimas	Katilinės renovacijos kaina (€)	Pastaba
1.	Nidos katilinės renovacija pakeičiant susidėvėjusį biokuro katilą Kalvis 1500 MK.	550000.00	

Atlikus planuojamas Nidos ir Juodkrantės katilinių rekonstrukcijas ilgą laikotarpį technologinės įrangos atnaujinimui nereikės naudoti lėšų. Investicijų atsipirkimo našta UAB „Neringos energija“ gali būti palengvinta įvertinus viešųjų lėšų iš Europos sąjungos fondų pritraukimą. Šiuo atveju tokių fondų intensyvumas siekia iki 50 procentų.

V. STRATEGINĖS KRYPTIES PASIRINKIMAS IR REALIZAVIMAS

Siekiant išvengti klaidų, visų pirma, būtina atlikti techninę analizę ir nustatyti UAB „Neringos energija“ strategines kryptis ir išrinkti tinkamiausią, užtikrinančią efektyvią ir stabilią įmonės vystymo raidą, atitinkančią vartotojų poreikius, iki 2025 metų.

UAB „Neringos energija“ vystymosi strateginė kryptis turėtų būti siekimas mažinti šilumos technologinius nuostolius, bei išvengti galimo technologinių nuostolių padidėjimo dėl senstančių šilumos tinklų, iki 2023 metų tikslinga palaipsniui vykdyti šilumos įrenginių modernizavimą, derinant jį su kaštų suvartojimo mažinimu. Sumažinus technologinius nuostolius tinkle (žematemperatūriniai šilumos tinklai su šilumos siurbliais) bei įdiegus pažangias technologijas (saulės elektrinių diegimas) bus didesnės galimybės lanksčiau reaguoti į galimus neigiamus rinkos pokyčius, sezoninius svyravimus kurie gali iššaukti šilumos kainos didėjimą vartotojui.

UAB „Neringos energija“ laikotarpiui iki 2025 metų keliami strateginiai tikslai:

Efektyvūs ir patikimi šilumos gamyba ir perdavimas.

- racionaliai panaudoti esamus bendrovės šilumos gamybos šaltinius, ateityje nesiekiant aktyvios plėtros, veiksmingai panaudoti esamus įrenginius, atsižvelgiant į sistemos bei vartotojų poreikius.

- užtikrinti reikalavimų, susijusių su poveikiu gamtinei aplinkai, vykdymą, darnią aplinkos ir visuomenės požiūriu bendrovės plėtrą.

- racionaliai plėtoti šilumos rinką, didinti Bendrovės ir centralizuoto šilumos tiekimo patrauklumą.

- didinti centralizuoto šilumos tiekimo sistemos patrauklumą naujoms investicijoms.

- užtikrinti reikiamą šilumos tiekimo patikimumą, skiriant šiam tikslui adekvačias tikslines investicijas

- variantų nagrinėjimas, siekiant išsiaiškinti ekonomiškai patraukliausius planuojamų investicijų variantus.

1. **Šilumos siurblio (-ių) įdiegimas (integravimas) Nidos ar Juodkrantės miestų centralizuoto šilumos tiekimo sistemose.** Planuojama nagrinėti variantą, kuriame būtų išanalizuota šilumos siurblio įdiegimo galimybė katilinėse, siekiant padidinti esamų šilumos įrenginių darbo efektyvumą. Išrinkus optimaliausią variantą, būtų parengta techninė užduotis, kurios pagrindu galėtų būti rengiamas projektas investicijos įgyvendinimui.

VII. UAB NERINGOS ENERGIJA SSGG (SWOT) ANALIZĖ

Šilumos energijos gamybos ir tiekimo veikla yra pripažįstama viena iš natūraliųjų monopolijų. Dėl šios priežasties ši veikla yra griežtai reguliuojama valstybės lygmeniu. Neringos mieste yra viena licencijuota šilumos tiekimo įmonė.

Remiantis išorinės ir vidinės aplinkos analize, nustatytos stipriosios ir silpnosios UAB „Neringos energija“ veiklos sritys, nustatytos galimybės ir grėsmės, galinčios įtakoti bendrovės veiklą. Pateikiame bendrovės SSGG analizę:

STIPRYBĖS: (įmonės savybės, kurios padeda pasiekti užsibrėžtus tikslus)
Bendrieji ekonominiai rodikliai
Sąlyginai bendrovės veiklos stabilumą leidžia užtikrinti tai, kad bendrovės veikla yra griežtai reguliuojama atitinkamų valstybės ir savivaldybės institucijų.
Šiuolaikiški, biokurą naudojantys, šilumos gamybos įrenginiai leidžia bendrovei mažinti išlaidas kurui, ženkliai sumažinti taršą ir palaikyti galimai stabilią paslaugų kainą vartotojams užtikrinant stabilią bendrovės ekonominę padėtį. Nuolatinis stebėjimas ir greitas reagavimas į avaringas situacijas.
Šilumos gamybos veikla
Bendrovė turi būtiną šiuolaikiškos šilumos gamybos įrangą šilumos gamybos kiekybei ir kokybei užtikrinti

Užtikrinant stabilias pagamintos šiluminės energijos kainas bei šilumos nešėjo kokybę, bendrovėje nuolat analizuojama našios šilumos gamybos įrangos atnaujinimo būtinumas ir tik po to nusprendžiama kokią įrangą panaudoti. Tai aktualu sudėtingėjant šilumos gamybos įrangos techniniams parametrams, jos kainos bei montavimo darbų kainos didėjimui.
Užtikrinami vis griežtėjantys gamtosauginiai reikalavimai.
Profesionali bendrovės darbuotojų komanda. Sugebėjimas prisitaikyti prie nuolat tobulėjančių technologijų ir jas pritaikyti įmonės veikloje. Nuolat tobulinama personalo kvalifikacija.
Šilumos perdavimo ir sistemų eksploatacijos veikla
Nidos ir Juodkrantės miestuose šilumos tinklai, šilumos punktai, pastatų sistemos nuolat prižiūrimi, profilaktiškai remontuojami bei renovuojami taip iki minimumo mažinant šaltuoju metų laiku šilumos įrenginiuose galimus sutrikimus.
Reikiamai atliekama vartotojų šilumos punktuose ir butuose šilumos ir karšto vandens apskaitos prietaisų kontrolė bei patikra.
Profesionali bendrovės darbuotojų komanda.
Šilumos ir karšto vandens pardavimas
Santykinai stabili pagaminamos ir teikiamos vartotojams šiluminės energijos kaina.
Profesionalūs bendrovės apskaitos grupės darbuotojai.
GALIMYBĖS: (išorės veiksniai, kurie gali prisidėti prie įmonės vertės didinimo)
Investicijų pritraukimas modernizuojant šilumos ūkio teikiamas paslaugas.
Šilumos energijos gamyboje panaudoti atsinaujinančius energijos išteklius.
Įmonės infrastruktūros nuolatinis atnaujinimas.
Vykdyti nuolatinis įrangą eksploatuojančio personalo mokymus, jų atestavimą. Skirti lėšas tikslinėms stipendijom, ruošiant šalies mokymo įstaigose bendrovei reikalingus aukštos kvalifikacijos specialistus.
Diegti naujas kompiuterines programas užtikrinant savalaikį sąskaitų sudarymą, pristatymą vartotojams ir šilumos gamybos proceso, kuro sunaudojimo apskaitos kompiuterizavimą.
Šilumos vartotojų (naujų ir anksčiau atsijungusių nuo centrinio šildymo sistemos), kurių pastatai patenka į centralizuoto šildymo zonas Nidoje ir Juodkrantėje prijungimas prie centrinio šildymo sistemos.
GRĖSMĖS: (tikėtini įvykiai, kurie gali turėti neigiamos įtakos įmonės veiklai)
Galimi politiniai sprendimai dėl šalies energetikos strategijos įgyvendinimo, gaminant ir tiekiant vartotojams šiluminę energiją. (PVM vartotojams padidinimas, kompensacijų mažinimas, šilumos ūkių nuosavybės valdymo pertvarkymas).
Aplinkosauginių, kokybės ir ekologijos reikalavimų griežtėjimas. Teikiamų paslaugų brangimas dėl minėtų reikalavimų įgyvendinimo.
Galimas ženklus biokuro kainos didėjimas, tolimesnis įrengimų bei medžiagų kainų didėjimas. Neigiama įtaka įmonės ekonominiams rodikliams.
Galimas kvalifikuotos darbo jėgos, reikalingos eksploatuojant sudėtingą šilumos gamybos įrangą, apskaitos prietaisus, automatikos įrenginius trūkumas.
Dėl daugiabučių ir kitų pastatų renovacijos mažės šiluminės energijos pardavimo kiekis, o tuo pačiu bendrovės pajamos.
Priklausomai nuo šalies energetikos strategijos vykdymo priimamų sprendimų kas metai, ypatingai šaltuoju patalpų šildymo laikotarpiu gali didėti įsiskolinančių vartotojų skaičius.

Apibendrinant, galima teigti, kad UAB „Neringos energija“ vykdo veiklą, kurios metu bendrovės

silpnybės gali būti minimalizuojamos, kylančios grėsmės efektyviai suvaldomos, remiantis turimomis stiprybėmis ir išnaudojant suteikiamas galimybes.

Palanki bendrovės turima infrastruktūra, ES struktūrinių fondų lėšos, šilumos gamybai naudojamas biokuras, patikimas personalas sudaro galimybes užtikrinti nepertraukiamą aukštos kokybės paslaugų tiekimą minimalizuojant jų kainas.

TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

1. Ieškoti būdų ir galimybių mažinti pastovias sąnaudas, kas tiesiogiai įtakoja šilumos gamybos savikainą.
2. Peržiūrėti sąnaudas komunalinės reikmės, transporto išlaikymui ir eksploatacijai, ryšių, administravimo ir kt., ieškoti galimybių pakeisti tiekėjus pigesniais.
3. Sąnaudų taupymas negali būti vykdomas remonto ir įrenginių aptarnavimo darbų sąskaita.
4. Didinti vartotojų skaičių, gaunančių mokėjimų pranešimus elektroniniu būdu.